

⇒ ⇐

‘11

http://www.geocities.com/kcs_kalam

0946-830753 :

کالامان خڑاک، حکومتان تے قوماں سُلوک

آج تھی لی کالہ پھر مالہ موں خڑک رہ کار شروع ہوش۔ خوازہ خال تھی گیشی گبرالائے قومہ خوشیلی کیر۔ سو این مننش ارو شکر اوں این چھاٹ خدائی پاکہ ماکہ پا تانی علاقان مبار دت۔ ملک امیر زادہ ایم پی اے صاحبہ تمام افسران رہ دباؤ تلی کار رتھائی شروع گرائے۔ گین گین مشینان اکیس۔ اچھوٹ وخ می خوازہ خال تھی کالامائی روڑ تاس ناس کا چھورو پرہ همسوساں جولاک ہوں پاکستانی حکومت ہار کار خراب کروکہ ہار ڈیٹ تے چا کہ ہار کمزیر۔ حکومتان یا سرکیری مشینریاں کاں ہار تانی مقصد ہی تے تسیں کیر تام رات تے دوس آک کراں۔ کاں ہار مسئلہ عوامان ہو تے حکومت منیں ارو این کار می مشکلات ہار تھو۔ کالمیں روڑیں پا بس این حال تھی۔ سرکیری افسرانیں ٹیکیدار سہ ساز باز گریل تھی۔ تام تانی حصہ (رشوات) گینت تے ٹیکیدار ئی این روڑاں پانس گی تانی دی کاروبار وا تلی تانی کاروبار چلانے۔ تاس ما تھی کہ تپیسان کوم نات۔

این نیں کیر موں ایم پی اے صاحبہ استعفیے پا پیش کیر پرہ این روڑاں مسئلہ حل نہ ہو بائی۔ حکومت رہ دباؤ تلوگاں واحد ا طریقہ احتجاج تھو۔ پرہ موں خلک این کار ما پا غافل بت۔ مشکل ما مشکل مسئلہ پا ہو تے عوامہ احتجاج کیر تے سرکیری مشینری رہ ہار زیات دباؤ بچاں تے سہ خامخہ حرکت میں۔ پکار موٹو این تھو اوں موں خلک احتجاجیں پن تانی گردہ نہ تے این خڑاک تیار ہوگاں نہ۔ قوم کاں حدائے نین کرینت، حاراں ہوگاں جولاک تھو۔ میجوک آ رو یاد یائی۔

انگار شجی جلینت بوب دادیں گال کوم یا تھی ہا گرگ ماں داسیں نات

: امیر زادہ صادق، کارگلو، کالام

گاونڑی ما چھلای خویری پا نہ کرن تھو کو
پا اسیں کھیر می فصال ہووینت۔
ا دوس ای سارہ دام تانی کھیر پھر گات
بیردمو گاونڑییں کھیریں دھیرہ ا میش بیال تھو
تے پناں کوچر شات۔ ان آس ما تپوس کیت
ہوں تو کوم؟ این میشہ منو اوں یہ چھاں

ا خار می دو مانوش گاونڑماکہ آس۔ ا میش
ہار خوشال آس تے فصال پا رین ہووینش ہار
خوشال آس۔ دی میش ہار وخت خفگان
ماکہ آشنش ہار محنات پا کرنش پرہ کھیر می
فصال نہ ہووینش ای سوچ کرنش اوں ماں

صحت خراب تھی۔ ائی ارو خہ۔ ائی آتوشی
 میسکہ گات بیردموگان آ تام تھو بار ران باگ
 تھو او تھو پرہ تام رو رو شیشنت۔ تام آس
 کہ ارو تو کھنگہ بچنت؟۔ ائی ارو یہ تانی
 بخت چونجا کہ بچنت۔ تام ارو ماں باراً مئی
 پا مالومات گر یہ بی شیشنت۔ ائی ارو خہ۔
 آخر ائی تانی بخت کہ پھاشت بیردمو نین
 بچیل تھی۔ ان آس چونجیت ارو گاونڑیئن بخت
 بار سارہ تسیں کھیر پھر گیرنت تو ی نین
 گرنت۔ بخت ارو چو یہ موٹو چونجین۔ ائی
 ارو مکہ تام پاخ ہوش، بور پاخ ہوش، باچہ پاخ
 ہوش تے گھور پاخ ہوش۔ تسوں این این سوال
 جواب آس۔ بخت آس کہ ارو تو موٹو چو تم
 کہ این منوں چھان تو پھر ست باچاں خزان
 تھو تاس کن نہ گڑ تے تو این چھلہ شیشی
 تے گھور کہ من ہوں چھاں نایاک نات
 چھاں ٹنگ رہ کن نہ دیت تو این چھلہ
 خراب ہوئی۔ باچا کہ من ہوں تو تھی ایس تی
 کاس سہ باوہ نہ کیر تو تے چھاں سکون نہ
 ہوگ۔ بور کہ این من ہوں تی بدبخت
 مانوچاں رات نہ پوی تہ تو ٹیک نہ وواں۔ ان
 یا تم کہ ارو چھاں تو پھر ست باچاں خزان
 تھو آس کن نہ گڑو تو شیشی تام آس کہ ارو
 تو یا گڑ۔ ائی ارو یہ کہ اوزگار تھو میں فصال
 خراب ہیت۔ ائی دا گھور کہ واست گھور ارو
 ماں سوال جواب؟ ائی ارو بختہ منو ہوں
 چھاں ٹنگ رہ کن دیت تہ تو برابر وواں
 ۔ گھور آس کہ ارو تو ماں نایاک بو تو یا ماں

گاونڑیاں بخت۔ ائی ارو خہ اسان وجہ این
 تھو۔ ان آس ماں تپوس کیت اوں میں بخت
 کھنہ تھی۔ سہ ارو چھیں بخت فلانی با نین
 بچیل تھی۔

ان شیکہ یا ایس کہ ارو ایس گاونڑیئن
 بخت تسیں کھیر پھر گیرنت میں بخت نین
 بچیل تھی یہ آس چونجا کہ بچنت ۔ ایسہ
 آس رخصت کیت ائی یا آ با بیردمو آ بور پرہ
 بار زیات کمزور ہوت۔ این بورہ آس ما تپوس
 کیر ہوں تو کھنگہ بچنت ائی ارو میں بخت
 فلانی با نین بچیل تھی یا تاس چونجا کہ
 بچنت۔ بور ارو تو تانی بخت ماں میں پا
 تپوس کراں میں صحت بار خراب تھی اسان
 کہ دارہ؟۔

ائی روان بوت دا آ باگ گات بیردمو آ
 باچہ تھو فوجیان تھو بار گان پروگرامات تھو۔
 باچہ فوجیان کہ ارو این میش گشی
 گا۔ فوجیانہ آس گشی گیات۔ باچہ آس کہ ارو
 تو کھنگہ بچنت ائی ارو میں بخت فلانی
 باگ نین بچیل تھی یہ تاس چونجا کہ
 بچنت۔ باچہ آس کہ ارو تو تانی بخت ما میں
 پا تپوس کراں میں گین باچیات تھی کی کمی
 نات پرہ مکہ سکون نات۔ ائی رخصت ہوت
 دا میش کہ گات بیردمو آ چمن تھو تن ما کہ
 آ گھور تھو پرہ بار زیات خراب تھو۔ گھور آس
 کہ ارو تو کھنگہ ائی ارو یہ تانی بخت
 چونجا کہ ۔ گھور ارو میں کیر پا تپوس کراں
 ایچھلاں ران چمن تھو خوراک تھو پرہ میں

ڪه واسٽ بور ارو مان سوال جواب؟ اين
ميش ارو تهه ڪه اين سوال جواب تهو هو
تئ بد بخت مانوچان رات نه پوئ ته تو ٽيڪ
نه ووان-بوره ٽوپ آس ره ڪا ارو تهئ ما دي
بدبخت ڪوم هوگ، ست باچان خزان تئ
چهورو، گهور تئ چهورو، باچيات تئ
چهورى فصيل پته نيڪاگال تهو منى آس
چوشى تلو مڪه ئ گهور ديت به يائ-

ٽنگ ره ده- ائ ارو به ڪه اوزگار تهو مي
فصال خراب هيت- تاس مان لنگي ائ باچا
ڪه پهاشت- باچه ارو مان سوال جواب؟ ان
اسان ڪن وا ارو تو ايس تهئ تئ باوه نه ڪير
ته چهان سڪون برابر نه ووان-باچا آس ڪه
ارو دي ڪاَس ڪه شيد نات تهه شيد تهئ
تو مئ سه باوه گر اين باچيات پا چهين هي-
سه ارو نه مي فصل خراب ووينت-ائ دا بور

اعلان

گاؤري رسالاً ڪه ڪلام، اُسو، اُتروڙ ته دير ڪوهستان آ هار لام تهئ ڪه رضاڪارين
ضرورات تهئ- اينچهلا مانوچ او سه رساله تاني لام مئ خور ڪرَبانش ته مواد
چونڙوگ والا ما تهئ گهي يا دفتره پهشابانش- تام GLP آ دفتر سه رابطه گرده-

لطيفاً

- ا وڪيل آشو تن تاني ا فوٽو چاواش- فوٽو مئ تسيں دوآ تهير تاني جاب وا تليل آشي- تن
تاس تاني سیت ڪه پشا ارو ڪههڪي يات-سیت ارو لال يات وڪيلانين تهير تاني جاب مئ
نه آشين ديال جاب مئ آشين-
- سليم منى ا پو آشو سه به دوس سڪول پهر چيره ينش-ا دوس استاد ارو تو آج ديوان چيره
ياگا آخر ڪه مسله تهو؟ پو ارو استاد ميڪا پنه ا بورڊ اين تهير ده چير هوانت - بورڊ راکه
چونڙال تهو ارو سمسو چو ميچاگ سڪول تهو-
- اُستاد شاگير ڪه ارو تهه ڪين مشهور جار ياد تهئ؟
شاگير ارو اُستاد مي به منع ڪيت ارو سٿان جولاگ بهاره نه ڪرارر-
- ا ميش آش تن ا دير تاني ڪهير گيرئ ته آگه موجو تن ديوان گيرئ آگه موجو تن لا چر
دير ڪهير گيرئ آگه واس آخر ا دير تن ڪهير گيرا لسي آگه نه واس تن ٿي چوجوار گيرئ
ته آسمانه گوروزار شروع به تن آسمان ره ٿار دا ارو گور گور مو گر به يل پهر بچنت-

: گل رحمان، آسان، کلام

مانوچہ حصہ گن۔ دوئی دوس می تامہ چھال پا ازده کیر تے بیش ما زیات لوکوٹ لوکوٹ قصاً چوٹڑی ما کہ حوالہ کیر۔ آس ما باد ٹی ورکشاپ مثلتان می ہو۔ ان می پا بیش مانو چہ حصہ گن تے اچھیٹ ٹیم می بار زیات تے ران ران قصا چنڑی ما کہ دت۔ این ورکشاپ ہائی اسکول مثلتان می ہوش تے ان می زیات تعاون شیراللہ استازہ تے شمشی خان صابہ کیر۔

آم ما علاوہ دو جرگا ایم ایل ای کمیٹی آں ہو۔ آمی جرگا می گاوری جباں تعلیمی منصوبہ رہ بحث ہو تے آئندئیں کیر تانی کار چلاگان لائحہ عمل جائے۔

گاوری جباں قاعدہ چاگیں کیر پیخور می دویم ورکشاپ ۲۸ اگست تھی ۸ ستمبر آئے ایف ایل آئی می ہو۔ ای پا دوئی ہفتاں آس تے ان می پا ذوڑ چوئی جاتکہ حصہ گن۔ ان می گان کتاب (big book) آں تے تفصیلی آسان قاعدہ آں چھال ازده کیر۔ ان راکہ تانی سیتان ما رائے گنوگیں کیر ستمبر پانجام تاریخ جمعہ آں دوسہ دوئی باجا او اوڑ رہ کالم می سیتان سہ جرگہ ہونت۔ این جرگا می این جرگا می جی سی ایس ، جی ایل پی تے ایم ایل ای آں تمام سیتان جمع ہوگ۔ تے ان می دی وخیں کیر پا منصوبہ

زیڑ کے سی ایس ما موجودہ وخت می نام بدال ہو جی سی ایس چاجنت۔ جی ایل پی پا جی سی ایس آں آ حصہ آں طور دہ کار کرت۔

جون آں ما آں آخیرہ پیخور می تانی جب می لوکوٹور کہ تعلیم داگیں کیرنصاب چاگان ورکشاپ آشو۔ این ورکشاپ می لوکوٹوریں کیر کھٹان کھٹان قصا چوٹڑوگان چھال پشانش۔ ان می مون جباں چوئی جاتکہ حصہ گن۔ محمد زمان ساگر ، محمد نبی ، عبدالعلی تے گل رحمانہ دو ہفتا لنگائے۔ این ورکشاپ فرنٹیئر لینگویج انسٹی ٹیوٹ پیخور می آس۔

آس ما باد آمہ کلام کہ اکی ایچھلاں پونج ورکشاپونہ ہیما کیر۔ آمی پُنج ورکشاپونہ می ایم ایل ای کمیٹی آں ممبران ما علاوہ باہ او دوئی بیش مانوچہ حصہ گن۔ اولان ورکشاپ اتروڑ می ہو۔ ای ہائی اسکول اتروڑ می جناب وزیرالملک استاد تے لعل بادشاہ اُلفت آں تعاون دہ بار کامیاب ہو۔ ان می بیش جاتکہ حصہ گی بار کا ازده پا کیر تے ماکہ پا تانی چوٹڑیل دت۔ این ورکشاپ ۲۹ تے ۳۰ جولائی رہ ہو۔

آس ما باد دویم ورکشاپ کالم می اگست آں ۵ تے ۶ تاریخ رہ ہو۔ ان می باہ

نام پروگرامونہ جی ایل پی آن دفتر می ہوگ۔

تیار ہوگ۔ تسان تاریخونہ تھا کہ دی ما آن رسالاً می چٹڑی۔ کالم می تمام میچوک تے

نجومی

پھراں باچا سوا آس کہ سلیمی ہوئی۔ اسان باوہ بار رین آ شہزاد گئی سہ ہوئی۔ تے اسان داش لوکوٹور ہوئی۔ تے ائی تانی ایچ دہ پشی اوں اسان دشا لوکوٹور گان گان کمانڈران ہوئی۔ کیں ٹیمہ نجومی جولانش تے باچہ غلو ہو گن تھاش۔ نجومی آن این خیال ہو اوں باچہ این سوچ کیرنت اوں یہ آس کہ کاس قیمتی انعام دم۔

نجومی آن جولاک لاس تے باچا ہہ موک پھر کہ گیرا منو ارو " کسان باراً می تئی اتیک لیگ تقریر کیر سہ پو نہ بیرے تھی۔"

سائنسی محبات

محبتہ کاربن ڈائی آکسائڈاں چہلہ رنگ نہ ماک نہ تے ذائقہ پا کیں نہ کیت۔ یہ چہیں جدائی ماکہ گندھک ما زیاد نیل ہوت۔ یہ کہ ٹیماک چھی جدائی ماکہ سپرٹ لیماں چہلاگ جلم۔ تھیکہ کہ مالوم ہوں چہاں نیئر ہوگ می کہ کیلشیم آن اثار تھو۔ خدائیں کیر ما خوش ہوگ پا جانوگیں کوشیش کر۔ این نہ ہوگ کو ماں زنگہ لٹور ہکوکور راکہ چھی نفرتاں تیزاب۔ شجگ تے میں روح ہائڈروجن ہو تے شینش دگ تہ۔ بیشک مکہ مالوم تھو۔ کیں ٹیمہ آکسیجن تے

آن نجومی آ باچا آن دربار کہ گا۔ دربار می تمام وزیران، امیران تے دی دریری بیال آشو۔ باچا آن دوموچہ لوک آ معصوم تئش۔ نجومی ہہ سوچ کیر اوں کیشکہ جوڑہ باچہ خوشحال کا بار کہ انعام گینم۔ ائی باچا آن سیئہ یا ارو باچا سلامت چہاں این پواں تار بار اوچات تھو۔ تی ائی بار رین قسمتان تھو۔ ایچہلاں تار کاس مانوچاں ہو تے تام بار عزتمند آشاں۔ چہاں این پواں موک تھی پتہ شجنت اوں ائی بار گین فوجاں کمانڈر ہوئی تے آس کہ بار کامیابی میلاؤ ہوئی۔ تے تمام نیئر

آج تو ہسی تہ تے مکہ این چہلہ اخکارہ ہی اوں لکہ ٹسٹ ٹیوب یا بیکر سہ شت۔ ماں ہیکوکور چہاں حسن ماتھی بیری مرگری آن چہلہ لکڑ جو شت۔ کیک ہوں ما ہکوکور فاسفورساں آ کٹر۔ سہ ۲۵۰ سنٹی گریڈ راکہ خوٹوکاں۔ یہ تہہ کہ آ بات مننت۔ پرہ یہ کہ جوڑ دہ منموں میں تھی سہ محبات ہی۔ چہاں نہ ہوگ دہ ما جونڈ این چہلاگ ہو اوں لکہ فاسفورساں کٹر۔ ما جونڈ تہ تھی ما بغیر ہائڈروجن ما پا اُبوٹ۔ می تہ چہیں

اين دياں تھوں اليڪٽراناں چهلہ چهاڻ چاڀيرہ
چڪر ڪَرم تہ۔اين جيني تے مہ فزيڪل بيلنس
مي کہ تولو تہ تے ما بام اوگور هوگ۔ يہ
تھے سہ محبات ڪرانت تے محبات ڪروگيں
أُماڊ ڪرنت۔ اينس ڪير ہوں نيوتناں ٺھي قانون
پا اين مننت۔

حسن ني بائڊروجن آڪ ڪا تئ محابتاب
ڪرنٽ لنگاگ تہ تے دھماکہ هوانت۔ يہ سوچ
ڪرنت هوں ڪاس تو تاني اينج الڪلي ماں
جرباٽاں ايسڊ راکہ تل۔ اين نين ڪير هوں يہ
تے تو هميشہ اين ڪير آڪ دي کہ نيآر هوگ
تہ۔ ا طاقت پا مي او تھي دور نہ ڪرگ۔ يہ

زنڱلاں بور (اولاں حصہ)

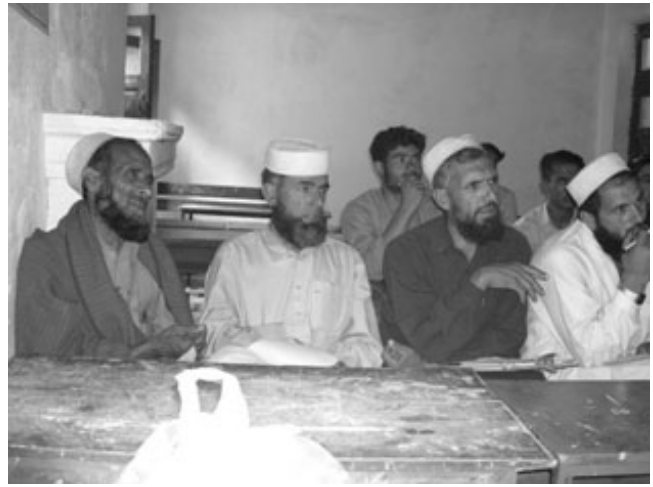
:

غزنوي هہ تاني سيتان کہ دعوات دت۔ سيتان
تاس سہ تسيں شيڪہ يائ۔ تن تام گي تاني
سبق زوتاگاں ڪمرآ شي لنگائي۔ تامہ تسان
ڪمرہ بيشو۔ تن شي بوراں چم تے ترويل تے
بازاں فوٽو لاماش۔ دوستان تاس ڪہ ارو پو يار
چهاڻ بوب باچہ تے مہ ئ غريبانان تے شيٽ
ئ ميں سيليق تھي۔ داعوتہ بعد تام تاني شيڪہ
گا۔ محمود تاني بوب کہ يائ۔ سہ
سبڪتگين کہ ارو بوب تئ بوراں چم، ترويل
تے بازان فوٽو ماں ڪمرآ شي ڪا شات؟۔ اسين
ڪہ مقصد؟ بوب ارو ماں بچي اسين تپوس
مي ما مو ڪر اسين تپوس تاني استاذ ما
ڪر۔ سہ تھڪہ مني۔ سارہ سہ ڪين ٽيمہ اسڪول
ڪہ پھاش تے تن تاني استاذ ما اولان سوال
اين ڪير ارو مون بوبہ ماں ڪمرہ شي بوراں
چم، بازان فوٽو تے آ ترويل نيت تسيں کہ
مقصد؟ استاذ تاس کہ ارو بچي تھوں بوب
بار هوخيار تھو۔ تو باچا آں پو۔ تن بوراں
فوٽو تيتھي شات اوں بور حنڱيلاں باچہ
۔بازان فوٽو ئ تيتھي شات اوں باز چرير آں

سبڪتگين باچہ ڪابليں درين ره آ باچاں غلام
آش۔ تتهين باچاں لوڪوٿور نہ آش۔ تن
سبڪتگين اپانڪہ اولاداں با (بها)
سانوئش۔ ڪنيڪ وخہ بعد سہ مور۔ سبڪتگين
تسان باگ ره باچہ مقرر ہو۔ تسيں ايس ما آ
پو پيدا ہو۔ تن تتهين پواں نام محمود غزنوي
تھائ۔ محمود غزنوي ڪين ٽيمہ اتوشي گاں
هو تے تسوں بوبہ تاس آ اسڪولہ سبقين ڪير
شائ۔ دوس مي آ دوس تسان ملگرہ تاس ڪہ
گيلين دعوات دت۔ تن دعوات قبول ڪا سہ
تام سہ تسوں شيڪہ گا۔ تسيں شيٽ بار ٽول
سنگار دہ تے سيليق چيش۔ سہ داعوتہ بعد
تاني شيڪہ گا۔ تسوں بوبہ تپوس ڪير ارو
محمود تو ڪا چير ہو۔ محمود غزنوي هہ بوب
ڪہ جواب دت۔ ارو ماں دوستہ مکہ دعوات
ديش۔ سبڪتگين باچہ ارو ماں بچي چهاڻ
دوستان ڪتيڪ تھو تہ تام کہ تو پا ريتہ
دعوات دہ تيتھين ڪير اوں تو باچہ آں پو
تھو۔ اين خلق نہ منگ ڪو باچا آں پو خلقيں
گيل ڪھن تے گيرونٽ۔ دي دوسہ محمود

تانی سباق مکمل کا تانی بوب سے باچیت
مئی مداد گروئنٹ۔

باچہ ترویل تیتھی تھیت اوں باچہ آن کار
ہمیشہ ترویل دہ جنگوگ۔ سہ پوہ بو۔ تن

جی ایل پی این تے جی سی ایس این سرگرمیانی کیمرے این نظر مئی